05/03/2026

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας στη Χίο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

Με την προσήκουσα ευσέβεια και βυζαντινή τάξη εορτάσθη η Κυριακή της Ορθοδοξίας στην Ιερά Μητρόπολη Χίου, Ψαρών και Οινουσσών.

Ο Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός ετελέσθη στην Ιερά Αυτοκρατορική και Σταυροπηγιακή Νέα Μονή με χειροθεσία Αναγνώστη.

Το Θείο Λόγο κήρυξε ο Πρωτοπρεσβύτερος πατήρ Κήρυκος Φαράκλας ο οποίος αναφέρθηκε στο θεολογικό περιεχόμενο της Κυριακής της Ορθοδοξίας, υπογραμμίζοντας ότι αποτελεί τον θρίαμβο της αλήθειας της Εκκλησίας και της αποκατάστασης των ιερών εικόνων. Τόνισε τον διαχρονικό ρόλο της Ορθοδοξίας στην πνευματική πορεία της ανθρωπότητας, τη βαθιά σχέση της με τον Ελληνισμό και τη συμβολή της στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας, ιδιαίτερα σε κρίσιμες ιστορικές περιόδους. Παράλληλα, επισήμανε τη σημασία της μαρτυρίας της Ορθοδοξίας στον σύγχρονο κόσμο.

Αναλυτικά ο Πρωτοπρεσβύτερος πατήρ Κήρυκος Φαράκλας ανέφερε:

” Σεβασμιότατε, αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί, την πρώτη Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής η Εκκλησία μας εορτάζει την ορθοδοξία, την ορθή δόξα, την ορθή πίστη με αφορμή την αναστήλωση των εικόνων. Μέσα σε ένα κλίμα δικαιολογημένου πανηγυρισμού γιορτάζουμε την Κυριακή της Ορθοδοξίας, η οποία είναι η γιορτή της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, εορτάζουμε τον θρίαμβο της Αλήθειας. Με αφορμή το μεγάλο αυτό γεγονός θα προσπαθήσουμε να ψηλαφίσουμε σήμερα τι είναι η Ορθοδοξία, ποια τα χαρακτηριστικά της, η σχέση της με τον Ελληνισμό και η μαρτυρία της στο σύγχρονο κόσμο. Η Ορθοδοξία είναι η γνήσια έκφραση της Εκκλησίας του Χριστού. Ο πνευματικός χώρος, όπου διδάσκεται ορθά το περιεχόμενο της θείας εξ αποκαλύψεως αλήθειας, βιώνεται το διαρκές παρόν της σωτηρίας και συντελείται η μεταμόρφωση του ανθρώπου και της πλάσης. Περιεχόμενο της Ορθοδοξίας είναι ο παρατεινόμενος στους αιώνες Χριστός, όπως τον κήρυξαν οι Απόστολοι, όπως τον δίδαξαν οι Πατέρες, όπως τον δογμάτισαν οι Οικουμενικές Σύνοδοι όπως αποδέχθηκε η οικουμένη, σύμφωνα με το Συνοδικό απόσπασμα το οποίο θα αναγνωσθεί σε όλο τον ορθόδοξο εκκλησίασμα αύριο. Σε όλο το διάστημα της δισχιλιόχρονης ιστορικής της πορείας η Ορθοδοξία αντιμετώπισε κάθε είδους δυσχέρειες. Διήλθε «διά πυρός και σιδήρου», υπέστη επιθέσεις και δέχθηκε

διώξεις. Κατά τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο «κλυδωνίζεται, αλλ' ου καταποντίζεται, χειμάζεται, αλλά ναυάγιον ουχ υπομένει,». Ζει και νικά διαρκώς η Ορθοδοξία, διότι έχει θεμελιωθεί πάνω στην πέτρα, «η δε πέτρα ην ο Χριστός» (Α' Κορ. α', 5). Η Ορθοδοξία καθοδήγησε την πνευματική ζωή της ανθρωπότητας. Επέδρασε στη διαμόρφωση του δικαίου, στους κοινωνικούς θεσμούς και το φιλοσοφικό στοχασμό. Λέπτυνε την τέχνη, ημέρωσε τα ήθη, εξευγένισε το πολιτειακό δίκαιο, ανέβασε τον άνθρωπο στο ανώτατο σκαλοπάτι των αξιών. Η έννοια των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η αξία του ανθρώπινου προσώπου, το αγαθό της ελευθερίας, οι αγώνες για την παγκόσμια ειρήνη, την καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων και την κοινωνική δικαιοσύνη αποτελούν πολύτιμα δώρα της Ορθοδοξίας στην ανθρωπότητα. Γενικά η Ορθοδοξία υπηρέτησε με συνέπεια το μεγαλείο του ανθρώπινου προσώπου σε όλη την απολυτότητα και καθολικότητα με τις οποίες αυτό συνδέθηκε στη χριστιανική ανθρωπολογία. Ο άνθρωπος ως κορύφωση και συγκεφαλαίωση της θείας δημιουργίας, υπήρξε γι' αυτήν το «όλον» περιεχόμενο της αποστολής της στον κόσμο και στην ιστορία της σωτηρίας. Παρόλο που ο χαρακτήρας της Ορθοδοξίας είναι οικουμενικός και οικουμενική η αποστολή της, κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ιδιάζουσα σχέση της με τον ελληνισμό και τα ελληνικά γράμματα. Η Ορθοδοξία συνδέθηκε με τον ελληνισμό με ένα σύνδεσμο αγάπης αιματηρής, θυσίας και θριάμβου, συναλληλίας. Η Ορθοδοξία μπορεί να μην είναι υπόθεση μόνο της Ελλάδας. Η Ελλάδα όμως είναι υπόθεση της Ορθοδοξίας. Δεν γνωρίζουμε τι μορφή θα είχε η Ορθόδοξη Εκκλησία χωρίς την ελληνική παιδεία και κληρονομιά. Γνωρίζουμε όμως ότι χωρίς την Ορθόδοξη Εκκλησία, Ελλάδα δεν θα υπήρχε σήμερα. Ο ιστορικός Κων/νος Παπαρρηγόπουλος γράφει: «Το Ελληνικόν Έθνος δεν διεσώθη, τουλάχιστον δεν διέσωσε την ιστορικήν του αξίαν, ειμή διά της του χριστιανισμού συμμαχίας». Και ο σοφός ιστορικός Σπυρίδων Ζαμπέλιος, σε απόλυτη συμφωνία με τον εθνικό μας ιστορικό, παρατηρεί: «Το όνομα της Ελλάδος άνευ της Ορθοδοξίας δεν ήθελεν ίσως υπάρχει σήμερον ή εντός βιβλιοθηκών και εις σοφών τινών αναμνήσεις». Η Ορθοδοξία συνέβαλε στην κάθαρση του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και τον βοήθησε να κάνει υπέρβαση της κρίσεως, την οποία διερχόταν. Κατά τη βυζαντινή περίοδο υπήρξε ο συνεκτικός δεσμός, που σφυρηλάτησε τη συνένωση των πολιτών του βυζαντινού κράτους σε μια κοινή εκπολιτιστική προσπάθεια. Το ομόδοξον ήταν το ζητούμενο όλων των αυτοκρατόρων για την ασφάλεια και πρόοδο της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η Ορθόδοξη Εκκλησία διατήρησε την ελληνική παιδεία, καλλιέργησε το ηρωικό πνεύμα με τις θυσίες του κλήρου και ανέστειλε το κύμα του εξισλαμισμού, που ήταν ταυτόχρονα αναχαίτιση του εκτουρκισμού. Ζωντανό παράδειγμα αυτή εδώ η Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Ιερά Μονή η οποία βίωσε το μένος του κατακτητή, όπως και όλο το νησί μας, κατά την σφαγή του 1822. Στους καταλόγους των ελληνικών

σχολείων και Ελλήνων λογίων, που συνέταξαν ο Ματθαίος Παρανίκας και ο Κων/νος Σάθας, τα 2/3 και πλέον των δασκάλων ήταν ιερωμένοι. Μόνον ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός ίδρυσε περισσότερα από 200 σχολεία, πραγματικός άθλος για την εποχή εκείνη. Πολύτιμες υπήρξαν οι υπηρεσίες της Ορθοδόξου Εκκλησίας κατά τον Μακεδονικό Αγώνα, την μικρασιατική καταστροφή, τον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, την περίοδο της κατοχής και γενικά σε όλους τους αγώνες του έθνους μας. Η Ορθοδοξία ανταποκρίθηκε σε κάθε πρόσκληση και πρόκληση της ιστορίας. Ιδιαίτερα σήμερα στο νέο ευρωπαϊκό status, μέσα σε ένα πολιτιστικό και πνευματικό συγκρητισμό των λαών της Ευρώπης, η Ορθοδοξία έχει πολλά να προσφέρει όχι μόνο στη διατήρηση της φυσιογνωμίας του εθνικού και πνευματικού μας βίου, αλλά κυρίως ως ζύμη στις αναζητήσεις της Δύσης. Άλλωστε η Ορθόδοξη Εκκλησία υπήρξε από την αρχή σημαντικός παράγοντας στη διαμόρφωση της πνευματικής ταυτότητας της Ευρώπης και του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Πιστεύω ότι είναι συναπτικό να τονίσουμε τον ρόλο της Ορθοδοξίας στα Βαλκάνια και ιδιαίτερα στην Αλβανία. Με την διαποίμανση για 30 και πλέον χρόνια του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Τιράννων Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κυρού Αναστασίου, η ορθοδοξία υπήρξε η ενοποιός δύναμη, η εφαρμογή των εντολών του Χριστού «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη» και «αγάπα τον πλησιών σου ως εαυτόν». Η Ορθοδοξία υπήρξε το φως στο σκοτάδι του αθεϊσμού, και η ανάσταση της Εκκλησίας, στην χειμάζουσα Αλβανία. Σήμερα η Ορθοδοξία είναι η κυρίαρχη πνευματική δύναμη του βαλκανικού χώρου. Σε σύνολο πολλών δεκάδων εκατομμυρίων κατοίκων των Βαλκανίων, οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί αποτελούν την πλειοψηφία. Η πνευματικότητα της λατρείας της ορθοδοξίας, η εκφραστικότητα της τέχνης της, ο θριαμβευτικός αναστάσιμος χαρακτήρας της, η νηπτικότητα του μοναστικού της ιδεώδους, το δημοκρατικό συνοδικό σύστημα διοικήσεώς της διαμέσου των αιώνων, αποτελεί το καταφύγιο κάθε ψυχής. Η Ορθοδοξία καλείται να δώσει τη μαρτυρία της στο σύγχρονο κόσμο, στα πλαίσια της συνέχειας της ως προς το ιστορικό της παρελθόν. Κυρίως όμως ως οικουμενική, η Ορθοδοξία οφείλει να στρέφεται προς όλα τα δημιουργήματα του Τριαδικού Θεού που βρίσκονται έξω από τους κόλπους της σε πνεύμα αδελφικής αγάπης και κατανόησης. Όπως γράφει χαρακτηριστικά ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος «ου γαρ νικήσαι ζητούμεν, αλλά προσλαβείν αδελφούς, εν τω χωρισμώ σπαρασσόμεθα» (PG 36, 440B)! Σεβασμιότατε, αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί, Η Ορθοδοξία, δεν αποτελεί μια παρελθοντολογική έννοια, αλλά είναι η δυναμική μεταμόρφωση του εκάστοτε παρόντος. Έχοντας δικά της δοκιμασμένα κριτήρια ηθικής και βιοθεωρίας καλεί τον άνθρωπο της κάθε εποχής να την ακολουθήσει για να του προσφέρει πληρότητα και ποιότητα ζωής, σωστό κοσμοθεωρητικό προσανατολισμό και πραγματική λύτρωση στην πορεία του από τα κτιστά και εφήμερα, στα αιώνια, από τα φθαρτά στα άφθαρτα, από τα επίγεια στην επουράνιο Βασιλεία, μέσα από τον

Σταυρό του Χριστού μας. «..Αύτη η πίστις των Αποστόλων, αύτη η πίστης των Πατέρων, αύτη η πίστης των Ορθοδόξων, αυτή η πίστης της οικουμένης» .... χθες, σήμερα και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν”

Την Κυριακή ετελέσθη Αρχιερατικώς ο Όρθρος και η Θεία Λειτουργία στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναός των πολιούχων της Χίου Αγίων Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου όπου ομίλησε ο Μητροπολίτης Χίου, Ψαρών και Οινουσσών κ. Μάρκος.

Στο κήρυγμα του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Μάρκος ανέπτυξε τη θεολογική έννοια της Ορθοδοξίας σε άμεση σχέση με την Εκκλησία και τη Θεία Ευχαριστία. Τόνισε ότι η Εκκλησία, ως Σώμα Χριστού, η Ορθοδοξία ως ορθή πίστη και η Θεία Ευχαριστία ως πράξη της Εκκλησίας αποτελούν αδιάσπαστη ενότητα της αποστολικής παράδοσης. Υπογράμμισε ότι η αληθινή ζωή της Εκκλησίας εκφράζεται μέσα από αυτή την ενότητα, η οποία διαφυλάσσει την αυθεντικότητα της πίστης και της σωτηρίας του ανθρώπου.

Αναλυτικά ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρών και Οινουσσών κ. Μάρκος ανέφερε:

“Εἰς τό Σύμβολον τῆς Πίστεως ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική. Ἑρμηνεύοντες αὐτάς τάς ἰδιότητας τῆς Ἐκκλησίας δυνάμεθα νά εἴπωμεν ὅτι τό «Μία» ἀναφέρεται εἰς τό ἕνα Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τό «Ἁγία» ἀναφέρεται εἰς τό ὅτι ἁγιάσθηκε ἀπό τήν Κεφαλήν Της, πού εἶναι Ἁγία, τό «Καθολική» ἀναφέρεται εἰς τό ὅτι περιέχει ὅλην τήν ἀλήθειαν, συνεπῶς ταυτίζεται μέ τό «οἰκουμενική» καί μέ τό «Ὀρθόδοξη», καί τό «Ἀποστολική» ἀναφέρεται εἰς τό ὅτι στηρίζεται ἐπί τό θεμέλιον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν Ἁγίων Πατέρων, πού εἶναι οἱ κατά φύσιν καί κατ’ οὐσίαν διάδοχοί των. Καί αἱ τέσσαρες αὐταί ἰδιότητες τῆς Ἐκκλησίας συγκλίνουν εἰς τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία συνδέεται καί ταυτίζεται μέ τήν Ὀρθοδοξίαν. Διά τοῦτο ἀναφερόμενοι εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν τήν συνδέομεν μέ τήν Ἐκκλησίαν καί ἀναφερόμενοι εἰς τήν Ἐκκλησίαν τήν συνδέομεν μέ τήν Ὀρθοδοξίαν, συνεπῶς ὁμιλοῦμεν περί Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Αὐτό εἶναι πολύ βασικόν, διότι ἡ Ὀρθοδοξία ἀποξενωμένη ἀπό τήν Ἐκκλησίαν γίνεται μία ἁπλῆ ἰδεολογία καί ἡ Ἐκκλησία ἀποκεκομμένη ἀπό τήν Ὀρθοδοξίαν γίνεται ἁπλῶς μία ἀνθρώπινη διοικητική ὀργάνωσις. Χριστιανοί μου, Ἡ λέξη Ὀρθοδοξία ἀποτελεῖται ἀπό δύο λέξεις: «ὀρθή» καί «δόξα». Δόξα σημαίνει ἀφ’ ἑνός τήν δοξασίαν, τήν γνώμην, πού ἔχομεν περί οἱουδήποτε θέματος, ἀφ’ ἑτέρου τήν

δοξολογίαν. Αἱ δύο αὐταί ἔννοιαι συμπορεύονται καί ἀλληλοσυμπληροῦνται. Συνεπῶς ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ σημαίνει τήν ἀληθινήν δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ. Ὡς ἐκ τούτου τά κύρια σημεῖα, πού ἀποτελοῦν τήν γνήσιαν ἀποστολικήν πίστιν καί παράδοσιν εἶναι τρία, ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ἡ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ καί ἡ ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ. Καί τά τρία εἶναι ἑνωμένα, οὕτως ὥστε ἡ ἀπόσπασις τοῦ ἑνός ἐξ αὐτῶν νά συνιστᾶ ἀλλοίωσιν τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως, γενικῶς τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός μέ τήν ἐνσάρκωσίν Του ἔκανε τήν Ἐκκλησίαν Σῶμά Του καί ἐπομένως εἰς αὐτήν ἐδόθησαν ὅλα τά χαρίσματα τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Ἐκεῖ ὅπου εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἐκεῖ εἶναι καί τό Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ ὀρθή πίστις τῆς Ἐκκλησίας. Διά τοῦτο συνδέονται ἡ Ἐκκλησία μέ τήν Ὀρθοδοξίαν. Δέν εἶναι κάτι ἄλλον ἡ Ὀρθοδοξία ἀπό τήν Ἐκκλησίαν. Αὐτή ἡ ὀρθή πίστις συνίσταται εἰς τό κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων, πού κατέχει ἡ Ἐκκλησία, εἰς τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, πού εἶναι ὁ «ἀμετάβλητος κανών» τῆς ἀληθείας, τῆς ζωῆς καί τῆς σωτηρίας, καί ἡ βίωσις τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ μέσα εἰς τόν χῶρον τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἡ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι αὐτή, πού μᾶς δίδει τήν βεβαιότητα ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό πραγματικόν Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τήν Θείαν Εὐχαριστίαν μετέχομεν τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης εἰς τήν Θείαν Εὐχαριστίαν, διά τῶν εὐχῶν, πού λέγονται, ὁμολογεῖται ὅτι ὁ Θεός ἐδημιούργησε καί συντηρεῖ τόν κόσμον, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, καί ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος (ψυχή – σῶμα) δύναται νά θεωθῇ. «Ἡμῶν σύμφωνος ἡ πίστις τῇ Εὐχαριστίᾳ καί ἡ Εὐχαριστία βεβαιοῖ τήν πίστιν» (Ἅγιος Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λυῶνος). Ἔτσι φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἑνότης μεταξύ Ἐκκλησίας, Ὀρθοδοξίας καί Θείας Εὐχαριστίας, ἐφ’ ὅσον δέν νοεῖται Ἐκκλησία ἐκτός Ὀρθοδοξίας καί Θείας Εὐχαριστίας, ἀλλά οὔτε Θεία Εὐχαριστία ἐκτός Ἐκκλησίας καί Ὀρθοδοξίας. Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ ἀληθινή πίστις τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἡ ἀληθινή πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας. Χριστιανοί μου,΄Ὑπαρξις Ἐκκλησίας μέ Ὀρθοδοξίαν χωρίς Θείαν Εὐχαριστίαν ἤ ὕπαρξις Ἐκκλησίας μέ Θείαν Εὐχαριστίαν χωρίς Ὀρθοδοξίαν εἶναι «κακογνωμοσύνη» καί αἱρετικόν «διδασκαλεῖον». Διά τοῦτο ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία, ἐντός τῆς Ὁποίας ὑπάρχει ἡ πραγματική Θεία Εὐχαριστία.”.

Στο τέλος έγινε η Τελετή της Αναστηλώσεως των Εικόνων με την συμμετοχή των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, σπουδαστών της ΑΕΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΙΟΥ, ενώ ευλογήθηκαν άρτοι προσφερθέντες από την Ορθόδοξη Χριστιανική Ένωση Κυριών και Νεανίδων Χίου και ετελέσθη και Μνημόσυνο την κεκοιμημένων μελών και δωρητών της Ενώσεως.

Μετά την Θεία Λειτουργία ο Σεβασμιώτατος εδεξιώθη τις αρχές, τις κυρίες της Ενώσεως και τους Σπουδαστές στο Γραφείο του.

